

A diósi „Zöld dió” csapat közlekedési szokásai:

Csapatunk 3 családjának a közlekedési szokásait vettük górcső alá. Mivel közlekedési szempontból teljesen különböző helyzetűek, adottságúak a családok (egyikünk városközpontban lakik, ahonnan gyalog minden könnyen elérhető, másikunk kertés övezetben, ahonnan a gyalogos közlekedés egyáltalán nem, a tömegközlekedés pedig nehezen oldható meg, a harmadik család pedig, bár nem a központban, de sűrűn járó busz közelében), ezért külön-külön írjuk le a helyzetüket, és környezettudatos szokásaikat.

1.

- Csatatunk egyik családjában 5 gyerek van, a gyerekek 2, 4, 7, 9, 11 évesek. Érden laknak, olyan környéken (a városközponthoz közel), hogy minden lényeges célpontot (iskola, zeneiskola, óvoda, orvosi rendelő, könyvtár, kisboltok, posta) gyalog vagy biciklivel pár perc (max. ½ óra) alatt meg tudnak közelíteni. Így az iskolás-óvodás **gyerekek** önállóan közlekednek, nem kell őket szállítani.

- **Anya** otthon van, vagy gyalog jár mindenhova. A legkisebbet babakocsiban tolja, a kisebb vásárlásokat is így bonyolítja le, a gyerekek meg vele együtt sétálnak.

- **Apa** kocsival jár dolgozni. Építésvezetőként Magyarországon belül több településen is van munka-területe, amit napi-heti rendszerességgel ellenőriznie kell. Plusz időnként nem betervezett megbeszélésekre is el kell, hogy tudjon jutni. Ezért a közösségi közlekedés nem jöhet szóba, muszáj autót használnia. Néha, amikor több kollégának ugyanoda kell mennie, akkor összefognak és egy autóval utaznak 2-3 helyett.

- **Gyülekezetbe** - 2-hetente – autóval járnak. Tömegközlekedést is igénybe vették néha, amikor nem működött az autójuk, de ez sokkal időigényesebb, macerásabb (kicsi a korkülönbség a gyerekek között, így több kicsi is van, akikre fokozottabban oda kell figyelni), és költségesebb volt. Persze a vonatozást élvezték a gyerekek. :-) Vonaton a nagycsaládos kedvezmény nagyon kedvező, de a BKV jegyet megvenni (most még csak) 4 személyre oda-vissza, már magában több, mint a gázolaj költsége (és sajnos néha ez erősebb motiváló tényező egy nagycsaládnál). Vagy az egyszerűség kedvéért volt, hogy az egyik apuka szállította őket a vasútállomástól autóval a fővárosban, így legalább a Pestre bejutás tömegközlekedéssel lett kiváltva. A köztes hétvégén a közelükben van gyülekezeti alkalom, ahova mindannyian gyalog, babakocsival, vagy a gyerekek esetleg biciklivel mennek.

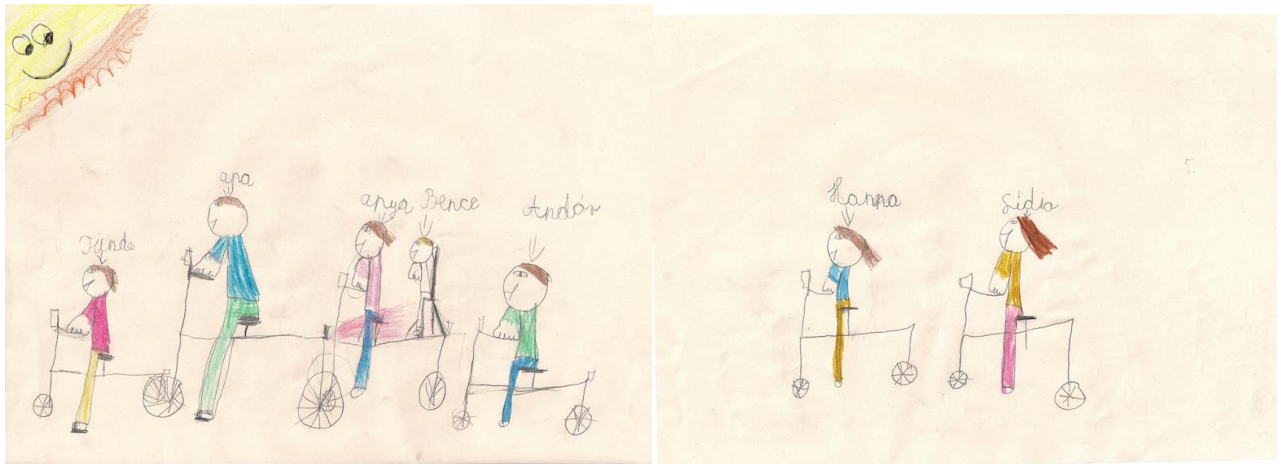
- Havonta 1-szer a **nagybevásárlásra** vagy a távolabb lévő nagy boltokba, ahol nagyobb méretű dolgokat vásárolnak, autóval jutnak el.

- Havonta-2havonta meglátogatják a 200-250 km-re lakó **nagymamákat**. Ezt általában kocsival teszik meg, amivel egyúttal sok holmit is szállítanak: odafele egy alapítványnak sok-mindent, visszafele pedig maguknak, a nagyszülőktől kapott finomságokat és egyéb dolgokat, vagyis a koci mindig alaposan meg van pakolva. De előfordult, hogy vonattal utaztak egy átszállással, és kocsival jöttek eljűk az állomásra.

- **Nyaralni** általában kocsival mennek.

- Ha könnyen megvalósítható, vagyis ha nem kell sok tömegközlekedési járművet használni és gyalog megközelíthető a célpont, az anyuka utazott már be Budapestre vonattal a gyerekekkel, vagy ha az egész család utazott be, váltottak már családi jegyet is a BKV-ra, és akkor a város széléig használták csak az autót.

Ők nem nagyon tudnak olyan környezettudatosabb alternatívát találni a közlekedésre, ami reálisan megvalósítható lenne, bár a feleségnek tetszettek a környezetbarát közlekedési szokásokról szóló beszámolókból olvasott a biciklis túrák, nyári kirándulások, ami már amúgy is régi vágya, hogy ha nagyobbak lesznek a gyerekek, megcsináljanak.

Addig is igyekeznek az autót rendszeresen karbantartani, a keréknyomást ellenőrizni, ill. a környezettudatos vezetési stílust elsajátítani (keveset nyomni a gázt, keveset fékezni, amennyire lehet állandó sebességgel haladni).

2.

- Csatatunk másik családjában 4 gyerek van: 4, 8, 10 és 12 évesek, Diósdon laknak, egy kisebb hegy tetején (a felvezető út egy része elég meredek, emiatt a bicikli nem igazán reális alternatíva a mindennapokban – legalábbis az ő edzettségi szintjükkel). A 3 nagyobb gyerekkel **iskolába** minden nap autóval járnak, mivel az iskola viszonylag távol (17 km-re) van (ez kocsival ½ óra, míg közösségi közlekedéssel 2-és 1/2 óra, csak oda). (Számukra az iskolaválasztás elsődleges szempontja nem a távolság volt.) DE:

- A kocsit az esetek 99%-ában majdnem teljesen tele van (a saját gyerekeikkel).
- Ha nem lenne tele a kocsit a saját gyerekekkel (mert pl. az egyik megbetegedett), akkor van, hogy visznek osztálytársat, vagy van, hogy az ő gyerekeiket viszi egy osztálytárs apukája.
- A bevásárlást és minden más elintéznivalót igyekeznek "felfűzni" ezekre az utakra.
- Amikor Apának Budapesten van reggel megbeszélése, olyankor munkatársával együtt a szolgálati autóval viszik be a gyerekeket az iskolába, ahonnan csak pár száz métert kell továbbmenniük a megbeszélés helyszínére (így 3 autó helyett csak 1-et használnak).
- Az autójuk gáz-üzemű (LPG-vel hajtott), így a CO₂-kibocsátása 20%-kal, CO-kibocsátása 50%-kal, szénhidrogén-kibocsátása pedig 40-60%-kal alacsonyabb egy csak benzinüzemű autóhoz képest. (Forrás: <http://www.origo.hu/idojaras/20100122-autogaz-benzin-olcso-kevesbe-szennyez.html>)

- Az iskolás gyerekek **különórái** az iskola épületében vannak (tehát nincs szükség a gyerekek szállítására), a foci pálya a hazafele vezető út mellett van (ezért a foci-edzésre se kell külön „elvinni” a kisebbik fiút). Egyedül a helyi gyülekezet által szervezett Tini-klub az, ahova a gyerekeket külön

„elviszik” autóval, ez kb. 2 km-re van a házuktól. (Itt az autóhasználatot az indokolja, hogy a Tini-klub este 9 körül szokott véget érni, amikor már túl fáradtak a gyerekek – főleg a 10 éves lány – egy 2 km-es gyalogláshoz/biciklizéshez, hegymenetben.)

- **Oviba** (800 méterre van tőlük) legtöbbször kocsival járnak – elsődlegesen kényelmi szempontok, ill. időhiány miatt.

- **Apa a munkahelyére** (vagy bárhova, ahova egymaga megy) robogóval szokott járni (ez, bár környezetszennyezőbb, de lényegesen olcsóbb, mint az autó.)-: Ha személyeket és/vagy csomagokat, nagyobb tárgyakat is kell, a munkájából kifolyólag, szállítania, akkor autót/kisbuszt szokott használni, ill. az évente 2 külföldi szolgálati útjára repülővel utazik.

- **Anya** főállású családanya, így alapvetően otthon tölti a napjait. Ha valahova menni szeretne, azt megpróbálja összekötni az iskolás-óvodás fuvarokkal.

- Ahova még heti/2-heti rendszerességgel járnak, az a gyülekezetük **istentisztelete** ill.

házcsoportja (mindkét helyszín kb. 10 km-re van tőlük). Ide is autóval járnak (véges fizikai terhelhetőségük miatt). (Vasárnap délelőtti istentisztelet: A hétköznap délutáni sok extra-programon kívül gyermekeik iskolájában a szombat is legtöbbször iskolai elfoglaltságokkal telik, így a vasárnap az egyedüli nap, amikor egy kicsit tovább alhatnak.) (Péntek esti házcsoport: este 9-fél10 körül van vége, ekkor kéne (sötétben, forgalmas út szélén) 4 gyerekkel - köztük 2 kisiskolással, 1 óvodással (aki addigra már sokszor alszik) – feltekerni 10 km-t, hegymenetben.)

Változtatási lehetőségek:

- Mivel a gyerekek már megérték az önálló BKV-s/Volánbuszos közlekedésre, ezért a következő napokban-hetekben igyekezni fognak áttérni (azokon a napokon, amikor ez reálisan megvalósítható) iskolából hazafelé-jövet a közösségi közlekedésre. (Ebben nagy segítséget fognak nyújtani a 4-es metró beindításának köszönhetően, a BKV/Volán által indított új járatok.)
- A legközelebbi olyan péntek estén, amikor adottak a körülmények (pl. Apa is otthon van és így tud otthon vigyázni a két kisebb testvérré), ki fogják próbálni a Tiniklubot autó helyett kerékpárral, vagy gyalogosan megközelíteni.
- Ez már olyan változtatás, ami – az energiatakarékossági verseny óta - be is épült a mindennapokba: az oviba, autó helyett, kerékpárral/gyalog járnak.

„A képen az oviba vezető út aszfaltozás előtti állapotában látható, nagy fehér kövekkel leszórva, ami a meredek úton (különösen esőben) igencsak megnehezítette a gyaloglást, de mi (Anya és a 4-éves Ilka) hősiiesen kitartottunk. (Az út közepén elszalagozott csatornafedél is az ideiglenes állapotot tükrözi.) Mostanra már elkészült az aszfaltút, így bátrabban fogunk (ismét) biciklire pattanni.”

- Ez is olyasmi, ami már – szintén a verseny óta - megvalósult: amikor Anyának fogorvosi kezelésre kell mennie (Bp. belvárosába), olyankor ő viszi a gyerekeket reggel iskolába, az autót leteszi az iskolához közel, a Batthyány téren és onnan átgyalogol Pestre, a Szentkirályi utcába (4,5 km). Majd utána ugyanúgy vissza.
- És hogy a gyerekek is ráérezzenek a gyaloglás ízére: márc. 15-én Anya és a két nagyobb gyerek részt vettek a Gyermekvasutasok által szervezett teljesítménytúrán, a Budai-

hegyekben, ahol sikeresen legyalogolták a 20 km-es távot (7 óra alatt) (ami egy kicsivel több csak, mint amilyen messze az iskola van otthonuktól:-).

- Ők is igyekeznek az autót rendszeresen karbantartani, a keréknyomást ellenőrizni, ill. a környezettudatos vezetési stílust elsajátítani (keveset nyomni a gázt, keveset fékezni, amennyire lehet állandó sebességgel haladni).

3.

- Csapatunk harmadik családjában 3 gyerek van, az egyik 9-hónapos, a másik kettő 3 és 5 éves. Budapesten, kertés házaspár övezetben laknak, viszonylag sűrűn járó BKV-busz közelében. A **gyerekek** közül a két nagyobb oviba jár, ami 2,5 km-re van tőlük. Ezt az anyuka autóval oldja meg, egyrészt időtakarékosági okokból, másrészt a gyerekek magatartásbeli problémái miatt (génjeiket nem a szüleiktől örökölték). Előfordult már az is, hogy busszal mentek – ami persze a gyerekeknek nagyon tetszett.

- A **különórák/fejlesztő foglalkozások** részben ovis szervezésben (egy részük helyben, más részük gyalogosan megközelíthető helyszínen) bonyolódnak, részben pedig Anya hordja a gyerekeket, autóval (a fent említett okokból kifolyólag)

- **Apa** BKV-busszal jár dolgozni.

- **Anya**, családanyaként, alapvetően otthon van, vagy ha mennie kell valahova, akkor általában kocsival megy, időtakarékosági okokból.

Változtatási lehetőségek:

- Ha a gyerekek megtanulnak biciklizni, akkor megpróbálnak biciklivel menni az oviba.
- Addig a gyerekek életkora és száma miatt az autó nélkülözését nem igazán tartják kivitelezhetőnek, de hosszútávon mindenképpen a közösségi közlekedés aktív használatát tűzték ki célul.
- Ők is igyekeznek az autót rendszeresen karbantartani, a keréknyomást ellenőrizni, ill. a környezettudatos vezetési stílust elsajátítani (keveset nyomni a gázt, keveset fékezni, amennyire lehet állandó sebességgel haladni).

Összegzés:

Elsődlegesen a gyerekek számából és életkorából adódóan az autó-használatot egyik család sem tudja 100%-osan kizárni a mindennapjaiból, ezért a figyelmünket leginkább a környezettudatosabb vezetésre, az autó műszaki állapotának rendszeres ellenőrzésére fordítjuk. De azért a fenti példákban láthatjuk, hogy vannak tervek-elképzelések a környezetbarát közlekedéssel kapcsolatosan, amelyeket igyekszünk a közeljövőben megvalósítani.

Számunkra azért volt hasznos ez a verseny, mert azt hittük, hogy sokmindenben már nem tudunk változtatni, mert már annyira takarékosan közlekedünk, és mégis, ahogy intenzívebben elkezdünk ezen gondolkodni, felfedeztünk apró (vagy helyenként kevésbé apró) területeket, amiken talán mégiscsak tudunk változtatni.

A dokumentum tartalma a „Nevezd meg! - Ne add el! - Ne változtasd!” licenc figyelembe vételével használható fel.

A képek a Zöld dió energiaközösség tulajdonát képezik - ha szeretné felhasználni őket, kérjük, írjon az info@energiakozossegek.hu címre!